Ч. 242. Львів, пятниця дня 26. жовтня (8. падолиста) 1907. Річник XI.

Передплата на »РУСЛАНА« виносить: в Австриї: на цілий рік . . . 20 кор. на пів року . . . 10 кор. на чверть року . . 5 кор. на місяць . . . 1·70 кор. За границею: цілий рік . 16 рублів або 36 франків на пів року . . 8 рублів або 18 франків Поодиноке число по 10 сот.

РУСЛАН

»Бадреш ми очи і душу мя вирови: а не возьмеш мілости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Руславовых псальмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских сьвят о 5½ год. пополудни. Редакция, адміністрация і експедиция ул. Ч. 1. на Дворцовій площі. Екс... в Агенциї С... пасажі Гавсмана. Рукописи звертають ся на попереднє жаданє. Рекламациї неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в »Надісланім« 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Перепони і трудности з обновою міністерства.

(+) Зараз після скликаня державної ради на осінну сесию почав міністер-президент бар. Бек робити заходи для обнови міністерства, котрому всеж таки намагав ся він надати ціху міністерства парляментарного. Якнебудь в нім засів др. Пацак і др. Форшт з ческого табору, др. Мархет, др. Дершатта і Праде з німецкого, а ґр. Дідушицкий з польского кола, то вислід виборів до нової ради державної так значно перемінив склад і числову силу ріжних парляментарних сторонництв, що показала ся потреба приступити до сеї обнови міністерства, котру бар. Бек в літній сесиї відрочував з огляду на неясненє ще парляментарне положенє.

Скоро однак на дневній черзї державної ради станула австро-угорска угода, показала ся неминуча потреба пояснення парляментарного положеня і обезпеченя парляментарної більшости для ухваленя угоди. Треба було отже перевести переговори з ріжними сторонництвами і вивідати, котрі схотїли поєтояти за угодою. Підчас тих переговорів виявило ся, що деякі сторонництва, між иншими чеські хлїборобники, котрі в останних виборах зросли в більшу силу, стали домагати ся участи в правительстві.

По довгих короводах подали ся о відставку міністри др. Пацак і др. Форшт, котрі заступали значну меншість ческого парляментарного союза в правительстві. Наслїдком недуги монарха полагода обнови міністерства проволїкла ся і доперва минулого понедїлка бар. Бек мав спромогу представити цїсареви політичне і парляментарне положенє і просьби згаданих міністрів о відставку. Чеські сторонництва згодили ся на те, щоби др. Пацак остав на дальше міністром для ческих країв, а голова клюбу ческих хлїборобників Прашек мав би обняти міністерство рільництва, з котрого уступив би ґр. Аверсперґ. Бар. Бек представив такі внесеня Короні і найшов на се потрібну згоду, одначе монарх висловив бажанє, щоби др. Пацак і Форшт остали аж до нового року на своїх становищах.

Здавалоб ся, що тим способом усунено всякі трудности, одначе справа почала відтак дальше запутувати ся. Ґр. Аверсперґ, котрий по д-рі Форштї мав би обняти міністерство торговлї, заявив, що він уступає взагалї з правительства, коли Прашек обійме міністерство хлїборобства. Крім того і німецкі хлїборобники під проводом Пешки заявили ся рішучо проти того, щоби ческий хлїборобник був міністром хлїборобства, а наостанку Zeit виступив вельми різко проти Прашка, висуваючи з минувшини Прашка ріжні єго процеси і справки, задля котрих не личилоб єго висувати на становище міністра. Покликанє єго однак на міністра рільництва є вже постановленє, щоби тим способом приєднати Чехів для австро-угорскої угоди.

Але усунені трудности з сего боку викликують нові трудности в иншій сторонї. Не тілько німецкі хлїборобники, але й весь виконний виділ німецких зєдинених сторонництв рішучо опирає ся іменованю Прашка міністром хлїборобства, добачаючи в тім шкоду для німецких інтересів. Також християньскі суспільники повстають проти Прашка, а до праского Tagblatt у доносять з Відня, що справа обнови міністерства викликала остре пересиленє, позаяк християньскі суспільники домагають ся рішучо, щоби до повної обнови цїлого міністерства не роблено в правительстві ніяких особистих змін, значить, не згоджують ся на часткову обнову, инакше будуть домагати ся уступленя цїлого міністерства.

Таким отже способом виринули великі трудности і положенє політичне і парляментарне вельми заострило ся. Міністер-президент бар. Бек намагає ся усунути сї перепони і заспокоїти християньских суспільників, зпоміж котрих радник двору Ґессманн, або горішньо-австрийский маршалок Ебенгох, а навіть президент палати др. Вайскірхнер мали би обняти міністерство торговлї, (д-ра Ебенгоха вважають також кандидатом на нїмецкого міністра-земляка, або хлїборобника Пешка на місце дотеперішного міністра Прадого.) Всї ті перепони намагав ся міністер президент бар. Бек усунути протягом середи, одначе, чи се єму поведе ся, побачимо небавом.

Сим пересиленем бажають покористувати ся також нєпольскі сторонники д-ра Ґломбіньского і не перестають ворушити в своїх дневниках польскої суспільности, щоби добити ся також до правительственної керми. В тій цїли лякає ся грозою обіцяних руским послам народних уступок польску суспільність, представляє ся їй мниме загрожене народного польского стану посїданя а все те лише для осягненя особистих впливових становищ. Та мабуть на се ще довго прийдеть ся ждати провідникам нєпольским.

Державний буджет австрийский на 1908 р.

(×) Ві второк предложив міністер скарбу Коритонской посольскій палаті буджет на 1908 р. і при сїй нагоді виголосив ширшу промову про фінансове положенє в Австриї. Сїй промові, котра пояснює фінансову господарку державну, присвятимо окремі замітки а поки що подамо загальний перегляд поодиноких розділів на основі начерку фінансового закона. Буджетовий прелїмінар на 1908 виказує:

загальне запотребованє в сумі	2.133,823.108 кор.
і загальне покритє	2.135,774.746 „
надвишка виносить отже	1,941.638 кор.

А. Запотребованє.

Запотребованє в роздїлї »Найвисший Двір« прелїміновано згідно з попереднім роком, за те видаток на кабінетову канцелярию припадаючий на австрийску половину монархії підвисшено о 642 К.

В роздїлї »Державна Рада« прелїміновано о 374.573 К більше як попер. року. Із загальної суми того роздїлу припадає 6.7.773 К на звичайні видатки, головно наслїдком побільшеня числа послів і збільшених видатків на диєти й кошти видатків, які з сего виринули. Надзвичайне запотребованє зменшило ся о 264.200 кор.

Загальне запотребованє в роздїлї 5, титул 1. »Рада міністрів« зросло о 175.150 К, наслїдком підвисшеня платнї урядників, збільшеня видатків урядових, телеґрафічних, телефонїчних і т. д.

В тит. 2. »Адміністрацийний трибунал« зросло запотребованє о 51.225 К.

При титулї »Удїл в покриваню спільних видатків« вставлено поки що цифри року попер., бо запотребованя на спільні цїли делеґациї ще не устлено числово.

Збільшенє видатків в етатї »Міністерства справ внутрішних« виносить кор. 5,446.189, з чого кругло 3·4 міл. припадає на управильнене поборів державних функционарів. З осталої суми призначено частину на потреби »Політичної адміністрациї« а іменно на ново утворені староства та на ті, що мають повстати в 1908 р., на розширенє ветеринарийної служби канцелярийної і т. д. Видатки на »Публичну безпечність« зросли лише о стільки, о скільки вимагали того нові системізациї і побільшенє числа поліциї в ріжних краях.

В тит. »Державна служба будівельна« зросло запотребованє наслїдком збільшеня службового персоналу в поодиноких краях, викликане значним зростом заґенд.

В звичайних видатках наголовка »Будова доріг« оказує ся зріст видатків о 6·5 міл. К, а за те в надзвич. вид. того титулу запотребованє зменшило ся тому, що вже в минулім роцї позаплачувано останні рати покінчених доріг. В титулї »Водні дороги« треба було збільшити пре-

лїміновані видатки о 550:858 К, щоб можна швидше перевести реґуляциї деяких рік.

Видатки на »Удержане будинків і т. д.« зібрано в окремім наголовку, по 40 і сїм відділї загальне запотребо-

— в ка 657 К.

великі вечеровку »Нові будівлї« прелїго Дому«. суму запотребованя в висо-

К більший, нїж у мин. роцї.

Потребованє мінїстерства краєвої оборони зросло в порівнаню з мин. р. о 6,800.000 К. З сего 3,504.680 К припадає на »Краєву оборону«, 3,100.112 К на жандармерию. В краєвій обороні зріст видатків повстав наслїдком утвореня артилєриї краєвої оборонї дальшої загальної реорґанїзациї служби санїтарної.

В етатї »Мінїстерства віроісповідань і просьвіти« прелїміновано загальне запотребованє на суму 19.658 365 К висшу, нїж у мин. р. З сего 8,766.000 припадає на реґуляцию платнї учителїв, сьвящеників і служби.

Зріст видатків розділює ся ось так: А) На центральну управу 792.773 К; Б) На управу віроісповідань 3,294.701 К. В) На шкільництво 15,570.892 К В останнім роздїлї припадає на висші наукові закладн 4,589 867 К. (1 мілїон на реґуляцию платнї, 3 міл. на будівлї). Середні школи виказують запотребованє о 6,453.960 К більше, нїж мин. р. З сього 2,833.653 К припадає на реґуляцию платнї та 2 27 міл. на будівлї. Промисловому шкільництву розширяє прелїмінар рамцї видатків о 2,670.048 К, з чого 636.446 піде на реґуляцию плат, 910.000 К на будівлї. Торговельне шкільництво виказує в прелїмінари зріст запотребованя о 238.900 К. Для специяльних наукових закладів признано в новім прелїмінари о 56.900 К більше, нїж попередно.

В рубрицї »Народне шкільництво« запотребованє зросло о 1,475.046 К. (До сего не вчислено коштів реґуляциї поборів 775.958 К анї збільшеня видатків на будівлї 211.000 К.). В рубрицї »Стипендиї і датки« зросло запотребованє о 85.483 К, між ин. наслїдком признаня нових та побільшеня вже признаних субвенций для жіночих лїцеїв.

В етатї »Мінїстерства скарбу« зменшили ся видатки формально о 9,549.116 К, позаяк загальну суму видатків на реґуляцию платнї державних функционарів роздїлено між поодинокі роди служби.

Із загальної суми приросту запотребованя вписано 6,666.693 К до роздїлу: »Державний довг« і »Управа державного довгу«. В роздїлї »Загальна касова управа« треба було прелїмінувати більші видатки як вторік задля запотребованя суми о 341.000 К більшої на чеканенє нових однокоронівок та нїклевих і бронзових монет.

В роздїлї „Цло“ зросло запотребованє о 498.000 К. »Стемплї, такси і належитости« виказують запотребованє більше о 215.100 К, викликане м. и. більшим видатком на провізиї для дистрибуций. В роздїлї »Споживні податки« зросло запотребованє о 946.210 К. На цїли »Надворної й державної печатнї« предвиджено в прелїмінари видаток о 599.900 К більший, як вторік. Роздїл »Чекарнї« вимагає побільшеня видатків о 606.100 К. В „Сїльній управі“ виносить збільшенє запотребованя о 1,487.650 К а в роздїлї »Тютюн« о 3,601.800 К.

В етатї мінїстерства торговлї прелїміновано о 5,963 428 К більше як в р. 1907. В загальних видатках виносить прелїмінована квота о 3.323 402 К менше, за те при віддїлї „почта і телеґраф“ разом з почтовою щадницею вставлено, о 9,286.820 К більше, як в р. мин. головно задля реґуляциї поборів в етатї торговельного мінїстерства, яке виносить поверх $6^1/_2$ мілїона К.

В етатї мінїстерства зелїзниць державних виносило в мин. р. загальне запотребованє 439,954.260 К, а з того 35,051.000 К на надзвичайні роботи і закупна, котре покрито поза нормальним буджетом; на р. 1908 вставлено яко загальне запотребованє 469,759.890 К, з чого квоту 57·7 міл. К на анальоґічні видатки покриває ся поза нормальним буджетом. Надвижка видатків в прелїмінари в порівнаню з мин. р. виносить 7,220.050 К.

В етатї мінїстерства справедливости зріст запотребованя виносить 8,922.835 К, з чого кругло 6·2 міл. К іде на реґуляцию поборів державних функционарів. Решта припадає на необхідні будівлї, поправу ґрунтових книг в Галичинї, поліпшенє долї канцелярийних урядників, збільшенє етату цивільної сторожі а також більші видатки на карні заведеня.

В етатї мінїстерства хлїборобства надвижка видатків виносить 4,411.000 К, з чого 2,784 422 К припадає на кошти загальні, 757.400 К на лїси й домени, 869.218 К на гірництво.

Більше запотребованє на емеритуру в квотї 5,985.864 К устлено на основі дїйсного стану з останних років, узглядняючи більші видатки, яких вимагають нові пенсийні закони.

Б. Покритє.

В роздїлї „Рада мінїстрів“ збільшенє о 86.610 К виходить із зросту доходів з урядових часописий і кореспонденцийного бюра.

В роздїлї „Мінїстерство справ внутрішних« прелїміновано більше о 85 513 К як р. 1907, бо в деяких краях повернули ся вже кошти уживаня державних автомобілїв, та з висших такс за проби з паровими кітлами і більшого доходу інститутів лїченя сукровицею і заведень для дослїдів средств споживних і т. д.

У віддїлї »Мінїстерство краєвої оборони« покрите о 66.468 К більше головно в титулї „жандармерия“, бо мінїстерство хлїборобства з приводу більшого уживаня жандармериї має звертати кошти в збільшеній квотї.

В етатї „мінїстерства просьвіти« доходи о 974.775 К, більший, як в р. 1907; із зросту доходу з шкільних оплат.

В етатї „мінїстерство скарбу« в порівнаню з р. 2907. більше доходів о 15,650.901 К. Із зросту податків безпосередних припадає 400.000 К на податок ґрунтовий, 6,315.000 К на податок домовий, 378.000 К на 5-процентовий податок від доходу з будинків, вільних від податку домово-клясового, 2,430.000 К податку з підприємств обовязаних до публичного складаня рахунків, 302.000 К на податок рентовий, 2,030.000 К на податок особисто-доходовий, 198.000 К податок від платнї, 58 000 К з екзекуцийних належитостий. Дохід з податку заробкового прелїміновано низше о 730 000 К Дохід з цла виносить більше о 7,214.000 К. Споживні податки прелїміновано о 10,132.110 К більше. Дохід з »стемплїв, такс і належитостий« прелїміновано більше о 2,899.200 К, а з зелїзничих білетів о 1 мілїон кор. Збільшенє доходу з соли прелїміновано на 171.400 К, а з тютюну 7 7 міл. Зріст покрити у віддїлї „державний довг“ о 727.483 К виходить майже в цїлости з більшого доходу з амортизацийної ренти.

Доходи »Мінїстерства торговлї« прелїміновано о 8,415.000 К більше головно задля сподїваного зросту доходів з почт і телеґрафів та з почтової щадницї.

В етатї „Мінїстерство зелїзниць“ прелїміновано о 32,029.700 К більше як в р. 1907.

Доходи „Мінїстерства хлїборобства“ прелїміновано загалом о 828.654 К висше, головно задля сподїваної підвишки з доходів з державних копалень і лїсів.

В доходах „Мінїстерства судівництва« має бути доходу о 47 891 К більше як р. 1907. На збільшенє доходів сего мінїстерства вплинуть більші доходи з виробів язнїв та з віднадаючих додатків на державні будівлї.

Доходи у віддїлї »емеритури« остають майже не змінені р. 1907-ого

Просимо відновити передплату.

Новинки.

— **Календар.** В суботу: руско-кат.: Нестора муч.; римо-кат.: Теодора. — В недїлю: руско-кат.: † Параскеви; римо-кат.: Андрея з Ав.

— **Буковинські посли** державної ради устроїли бенкет з нагоди побуту у Відни краєвого президента Буковини Бляйлебена і віцемаршалка д-ра Степана Стоцкого, в котрім приняли участь голова парляментарного союза буковиньского ґр. Бельґарде і всї у Відни присутні буковиньскі посли.

— **Українцї в Баку** на Кавказї оснували тов-о »Просьвіта« ім. Т. Шевченка, якої перші заг. збори відбули ся дня 27. м. м. На збори прибуло поверх 40 осіб, які вписали ся в члени нового тов-а. Збори отворив патриотичною промовою др. Л. Кобиляньский. По промові др. К. присьвятив теплу згадку пок. Карпенкови-Корому і Маркови Вовчкови, а присутні почтили їх память повстанєм з місць. Потім вибрано головою тов-а дра Кобиляньского і видїл, та поручено комісиям уряджувати вечерки, представленя та відчити.

— **Вісти з Америки.** Преосьв. Епископ Ортиньский, як ми вже доносили, спросив на 15. і 16. жовтня все гр.-кат. духовеньство Зєдин. Держав північної Америки до Нового Йорку на конвенцию, а на 17. і 18. жовтня всїх делеґатів гр.-кат. громад церковних на духовний мітинґ. Як конвенция так і мітинґ відбули ся при церкві св. Георгія в Новім Йорку. По архієрейскій службі Божій відбула конвенция сьвящеників дня 15. жовтня три засїданя, одно перед полуднем і два по полуднї; так само й другого дня. Наради вели ся по оповіщеній в зазиві епископа програмі. І так ухвалено: 1) Епископска комісия установить границї єствуючих уже парохій. 2) Де є що найменше 200 руских родин, зорґанїзує ся нову парохію. 3) Для забезпеченя сьвящеників на старість або на випадок немочи постановлено заложити окремий фонд. 4) Всї церкви подїлить ся на 9 деканатів. 5) Всї парохії будуть подїлені на три кляси. 6) При місийних каплицях буде епископ удержувати окремих сьвящеників. 7) Для парохіяльних шкіл постановлено уложити катехізми і инші книжки в народній мові правописию етимольоґічною. 8) Платню сьвящеників і треби лишати як доси. 10) Заложити дім для сиріт і убогих, 11) захоронки для дїтий під управою монахинь. 12) Резиденция епископа, катедра і духовна семінария будуть у Філядельфії в Пенсильванії. 13) Вибрано комітет для уложеня: а) історії рускої Церкви в Америцї, б) шематизму на р. 1908, котрий має обіймати спис церков, сьвящеників, душ гр.-кат., родин, самітних (самітно живучих жонатих, дїтий, хлопців, дївчат), шкіл, церковних маєтків, дяковчителїв, народних орґанїзаций, братств, товариств і других просьвітних інституций, спосіб заробковання, пересїчну платню і ин.] Ухвалено матеріяльне забезпеченє гр. кат. епископа. Мітинґ делеґатів від церковних громад мав так само по архієрейскій службі Божій по три засїданя в днях 17. і 18. жовтня і радив після оповіщеної наперед програми. Ухвалено: 1) Всї церкви позаписувати на руского епископа і дати сим початок рускій дицезиї; 2) подбати о релїґійне виховане дїтий,

їх висше образоване і о фонд стипендийний; 3) удержане епископа; 4) заложити резиденцию епископа, катедру і духовну семінарию у Філядельфії; 5) закладати парохіяльні школи; 6) заложити дім для сиріт, убогих і калік; 7) закладати при деяких більших школах захоронки для дітий під управою монахинь; 8) школи для дяків; 9) нові церкви Судувати лише за дозволом епископа; 10) не збирати складок на церкви старого краю, а инші складки поза межами церк. громади можна уладжувати лише за дозволом епископа; 11) заборонено сьвященикам писати клевети по ґазетах; 12) ухвалено заложити в Новім Йорку руский Дім еміґрацийний.

— **О львівский університет.** Вшехпольскі академики скликали на нині вечер демонстрацийне віче в справі мнимих уступок в хосен Русинів. Дивними стежками ходить вшехпольска політика. У Відни вшехпольскі посли заходять ся коло руского клюбу, аби видвигнути проф. Ґломбіньского на міністра, а в краю їх Słowo юдить як передше на Русинів та вмовляє в своїх читачів, що Русини зростають в силу коштом польскої народности. — „Діло“ доносить, що руска академічна молодіж має в половині сего місяця урядити віче в справі львівского університету.

— **Положенє кат. Церкви в Швайцариї.** Силою декрету швайц. берненьскої ради з 9. цьвітня 1874 — пишуть протестантскі Glarner Nachrichten — число 76 католицких парохій в Юра зредуковано на 40! В сих днях та сама управа видала новий декрет побільшаючий католицкі парохії знов о 22, так що з приростом одної нової парохії Трамерян, вони становлять число 65, отже о 11 менше як в р. 1874, але кат. Церков може повеличати ся, що найновійший декрет приносить їй успіх і таке вдоволенє, про яке перед 30 роками не можна було ані думати. Так, сей декрет треба по просту вважати закінченем Kulturkampf-у в берненьскій Юрі. Треба ще зазначити, що берненьска велика рада приняла сю нову ухвалу великою більшостию голосів, і що цїла швайцарска преса опублікувала се безпіяких коментарів якощось зовсім природного. За трийцять літ виховане поколїнє стоїть від тих пристрасних борб так далеко, що вони (борби) можуть мати свій інтерес лише в історичнім змислї. Але католицка Церков в тім случаю може слушно сказати, що вона видержана напасть щасливо. Таке похвальне сьвідоцтво для католицкої Церкви складають протестанти.

— **За напад на кардинала.** З Риму доносять, що суд засудив пять осіб, які в серпни с. р. напали в Сан Маріно на кардинала Мери дель Валя і чинно єго зневажили, на кару вязнаці від 65 днів до 4 місяців і на гривну до 50 лір.

— **Відгомін американьского краху у Львові.** »Чорна біржа« пересунула ся зпід памятника Собіского о кількадесять кроків в напрямі Ягайлоньскої улиці під галицку касу щадничу. Товпи халатовців окружають від трех днів будинок каси і ширять переполох між жидівским мотлохом, що каса не має готівки. В слїд за тим кинула ся публика на касу і вицофує дрібні вкладки. Рух триває вже три дни, але найсильнїйше проявив ся вчерашного дня, коли до 1. год. мали вибрати до 800.000 К дрібних ожидностий. Натовп в середині і перед касою є такий великий, що полїция мусить удержувати порядок і впускає до середини каси партиями, о скілько там є вільного місця. Много клієнтів пересьвідчившись, що каса »має гроші«, сейчас вкладає знова на книжочку вицофані гроші. »Чорна біржа« лікує, що осягнула своє. Пущена нею чутка про брак гроша в щадничій касі має бути местию за підвисленє процентової стопи від гіпотечних вкладок. При тім жидки роблять не злі інтереси, бо викуповують щадничі книжочки по зниженій цїні від тих, що не мають часу ждати цїлими днями, або втратили надію видістати свої ощадности із „збанкрутованої“ каси. В банкових кругах поясняють сю справу в сей спосіб, що з причини недостатку готівки в обороті, многим дрібним торговельникам грозило банкротство. Длятого они викликали витягане щадничих вкладок з каси, щоби тим чином улекшити собі приватний кредит. Фортель вдав ся, не знати лише, чи оберне ся в їх хосен, бо по першій горячці гріш поверне назад, звідки вийшов.

— **Нові 20-коронові банкноти.** Ми в своїм часї вже звіщали, що австро-угорский банк має видати нові 20-коронові банкноти і пустить їх в курс з днем 1. мая 1908, а тепрішні вицофає. Друк вимагає великих приготовань, бо наклад банкнотів виносить 30 міліонів штук. Печатанє їх потриває довший час, хоч буде відбувати ся на машині нової системи. Вигляд нових банкнотів вже затверджений. Папір їх буде сильнїйший як теперішних 20-коронівок. Величина буде менша чим теперішних 20 коронівок, а дещо більша чим 10-коронових банкнотів. Краска буде фіолетова подібна до краски 10-коронівок, але инакше розміщена. Основна краска не буде чисто фіолетова, але буде представляти гру красок: синьої, зеленої, сірої і фіолетової, які будуть із собою так сходити ся, що банкнот оглядний під сьвітлом в ріжних положенях зміняти буде свою краску. Кожда сторона банкнота буде ділитись на два поля; одно буде творити червоно-рожевий овал, який переходить в чотири названі краски. В тім овалю буде містити ся напись банкнота в сьвітлянїй краснї. Числа серий будуть червоні. Праве, менше поле має по мистецьки виконану голову женщини, яку окружають рамки з филястих і крисових орнаментів. На обох сторонах банкнота будуть містити ся тексти написів: австрийский і угорский по правій стороні голови. Голови женщин будуть однакові, а не як дотепер були ріжні на обох сторонах банкнота.

— **Огнї.** Пишуть нам: Дня 4. падолиста с. р. о 2. годині по полудни вибух огонь в Борничах і грозив знищенем половині села, де хати стоять разом майже стріхами о стріху. Перші явились на місци пожежі члени пожарної фінії »Сокола« з сикавкою і бочками і їм удало ся льокалїзувати огонь. Найбільше відзначили ся при гашеню огню почтмайстер п. Князьолуцкий, Прокіп Макайда і Іван Костишин, котрий навіть сильно попарив ся. Опісля прибула ще сикавка з двора і 2 з зел. стациї, які також богато допомогли, що огонь не розширив ся. Згоріли 4 селянські загороди враз з всїма землепродами. Будинки були обезпечені в »Днїстрі«, але збіжє і паша не були обезпечені. — З Рогатина доносять, що в послїдних двох тижнях упало жертвою огню 136 господарств в тім повітї. І так згоріло в Гербутові 10, в Серниках долїшних 49, в Кунаповї 16, в Уїздї 20, в Руді 14, в Ґрегорові 17 і Клецївній 10 господарств. Шкоди значні, бо будинки були лише в части обезпечені а всякі засоби збіжа і паші зовсїм не були обезпечені. В кількох місцевостях згоріла також худоба, господарскі знаряди і т. и. — В Ґаначові перемишлянського повіта, згоріло д. 1. с. м 13 селянських загород.

— **Плятон Костецкий**, редактор Gazety Narod. обходив 2. листопада 45-лїтний ювілей праці на ниві польского дневникарства, а при сїй нагоді складали єму бажаня і привіти польскі товариства і редакциї, а також архиеп. Більческий. Пл. Костецкий, родом Русин, трудив ся спершу на ниві руского письменьства, дописував до видаваної в 1553—55 „Зорі Галицкої“, в котрій поміщував поезиї і оповіданя, а навіть ще в »Галичанинї« видаваним Б. А. Дідицким 1863 р. помістив дві рускі поезиї. В 1862 р. вийшов збірник Poezyi Platona Kosteckoho (лат. азбукою). Одначе вже в в 50-их роках XIX ст. печатав він також польскі поезиї в ріжних збірниках і часописях польских, а коли в 60-их роках почала виходити Gazeta Narodowa, вступив він до редакциї, позаяк руска суспільність не могла єму тоді дати в редакциї „Слова“ такого удержаня, як він потребував, отже перейшов на ниву польского дневникарства і зовсїм відбив ся від руского народу, як небудь цікавив ся рускими справами, одначе споглядав на них усе скрізь оклярами 50-их років минувшого столїтя.

Панама. Із Станиславова доносять, що в тамошній дерекциї зелїзниць відкрито нове злодійство. Дописуватель „Dz. Pol.“ доносить, що за якісь »зделки« з вуглем засуспендовано інспектора Савіцкого і старших ревідентів: Блюментала, Виспиньского і Бріллія. [illegible] і права закрита тай ною.

— **Фальшивий алярм.** На мурах [illegible] появив ся оноді афіш з оповістюкою м[illegible] щоби публика щадила води з водопров[illegible] бо инакше єї забракне. Під оповісткою була дата: »Львів, 2. липня 1907«. Хто не дочитав дати, думав, що справдї грозить посуха. Тимчасом, як доносять, стала ся найзвичайнїйша ошибка. З літа с. р., коли дійсно показував ся недостаток води, остало трохи афішів з осторогою до населеня. Возьний, що оноді мав розлїпити якісь маґістратскі офіші, через ошибку забрав решту накладу згаданих афішів з літа і розлїпив їх, щоби несьвідомо налякати мешканців Львова браком води.

— **На старість доктором.** На віденьскім університетї відбула ся вчера промоция бувшого президента палати послів, гр. Феттера, на доктора медицини.

— **Холєра в Київщинї.** Холєра в Київскій ґубернії, з виїмком Київа з передмістями, проявила ся в дуже мало випадках. Захорувало всего 118 осіб, а з того померло 55. Прочі виздоровіли.

— **До руху німецких кольоністів в Галичинї.** Німецкі кольоністи в Галичинї дають нам на собі відстрапаючий причад духового занепаду мимо найприхильнїйших до розвою обставин, бо до тепер спали а навіть винародовлялись, достарчаючи Полякам поважний засіб самої здорової інтелїґенциї. Та висока культура і могутний політичний вплив їх народа, як не менше нинї розбуджена ідея национализму не дала їм загинути. Як нашим читачам вже відомо, сего року німецкі кольоністи зорґанізували ся і заложили свій орґан, а в останних хвилях їх брат по народности посилає їм в дарі до розбудженя народного житя княжий подарунок, свою духову працю: »Geschichte der Deutschen in den Karpathenländern« von R. T. Kaindel, 2 Bde, Gotha, F. U. Perthers, 10 Mr. — Русини, що до німецкого народа взагалї так прихильно відносять ся, а від німецких кольоністів бодай в напрямі економічнім много скористали, з невностию схотять радо се дїло прочитати.

— **Статистика репресий за два роки »конституциї« в Росиї.** Два минулі роки російскої конституциї (17. жовтня 1905 р. до 17. жовтня 1907) зазначились в історії Росиї таким великим числом судових репресий, якого не було ще нї в однім роцї житя народів Росиї. На смерть (воєнні суди) засуджено 2.718 осіб
Покарано смертию 1.780 „

В сїм числї самі воєнно-полеві суди присудили і покарали смертию 1.144 осіб
На каторгу засуджено 3.078 „

В сїм числї:

На вічну каторгу	605	„
На ріжний час	3.268	„
На вічне засланє	502	„
На тюрми та арешти	5.751	„
До арештантких рот	2.586	„
До дисциплїн. баталїонів	1.538	„
До кріпости	1.307	„

Величезна більшість присудів упала на революционерів. Найбільше смертних кар було між 1. та 2. думами. Тодї присуджено і смертю покарано 1.309 осіб. Редакторів віддано під суд 1.114. Ґазет та журналів припинено адміністрацією та судом 978. Покарано грошевою карою 164 часописий разом на 112.150 кар.

— **Дрібні вісти.** Намісництво подає до відомости, що пересічна цїна торгова свинини в місяци жовтни с. р., маюча служити після закона з 7. вересня 1905 за основу до виміру відшкодованя із скарбу державного за свинї до різаня, вибиті на основі згаданого закона в місяци падолистї 1907, виносить 1 К 28 с за кільоґрам. — Їзда делеґатів радикальної партиї буде радити сего року в Станиславові 14. і 15. грудня. — Zeit доносить, що команда дивізиї кавалєриї у Львові буде перенесена

до Пресбурґа, а команда 18. бриґади кавалерії з Золочева до Відня.

Оповістки.

— **Дальший репертуар руского театру в Стрию.** (Саля „Народного Дому“. Початок 7½ вечером. Білети продає Народна Торговля).

В суботу дня 9. с. м. »Барон циґанета« в 3 діях Стравса. Гостинний гра Ф. Лопатинської, співачки львівського театру в ролї Сафі.

В неділю дня 10. с. м. Пополудневе представленє о 3½ год. „Надія“ рибацка драма в 4 діях Г. Гаєрманса. — Вечірне о год. 8. »Чорноморці« народна оперета в 3 діях М. Лисенка.

— **Загальні збори олеської філії тов-а господарского „Сельский Господар“** відбудуть ся дня 14. н. ст. падолиста (четвер, св. Берзеребренників) 1907 о год. 1. по полудни в канцеляриї громадского уряду (в ринку) в Олеську з отсею програмою: 1) Вступне слово; 2) огляд господарства садівництва за 1907 р.); 3) звіт з дїяльности тов-а за останний рік, касовий звіт за 1906 рік; 4) вписи нових членів; 5) вибір 5 членів і 2 заступників до нового виділу; 6) вільні внесеня членів; 6) розльосованє поміж членів селян і міщан кільканайцять господарских і садівничих знарядів; 8) роздане поміж членів премій по 2 щепи і по кілька кільоґрамів новітних ґатунків картофель.

Виділ.

Наука, штука, лїтература.

— **Нові книжки.** Сими днями петербурске добродійне тов-о випустило в сьвіт нову книжку: *А. Снаренко*: Про народоправство. Книжка 1. Ч. 52, цїна 6 коп.

У Київі вийшла нова книжка: *Сергій Єфремов*: Марко Вовчок, лїтературна характеристика; відбиток з фелєтонів „Ради“, ц. 10 коп.

— **Євангеліє св. Марка** видано в Москві в українській мові побіч церковно-славянского тексту. Переклад зладив і заняв ся виданєм подільский еписк. Парпенїй. Цїна 15 коп.

— **Збірник віршованих творів М. Старицкого.** Дочка сего письменника, Л. Старицка-Черняхівска, друкує в Київі великий збірник єго віршів, що був зладжений до друку скілька років назад самим автором. Збірник починатиметь ся найпершими лїричними пробами і кінчатиметь ся останнїми поемами письменника.

— **Календар київскої „Просьвіти“ на р. 1908** уже вийшов з друку. Крім звичайної календарскої части інформацийної подані там вісти про: Товариства, спілки та збори; про державну думу; новий закон про вибори до д. думи; про першу і другу д. думу; українська громада в д. думі; про землю (статистистичні відомости), відомости про Европу; про російску державу; Україна в межах Росиї; про земельна Україн; Грінченко: „Де ми і скільки нас?“ — Білоусенко: »Товариства на те, щоб дешевше гроші здобувати«; — Доманицкий: »Потребительні крамниці;“ „Скільки проценту наростає«; — Левицкий: »Перша поміч при наглих випадках«; — Корольов: »Перша поміч хворій хлудоі«, „Способи, яких уживають лїверанти та цигани, щоб одурити нетямущих покупців«; — Іваницкий Б.: „Як збути ся пісків; — Інституциї, від яких хлібороб може довідати ся, що треба про хазяйскі справи; Наші інституциї: товариства »Просьвіта«, »Благотворительное Об-о изд. общеполезныхъ и дешевыхъ книгъ«, Наукове товариство ім. Шевченка у Львові; Українське наукове товариство у Київі; „Общество имени Т. Г. Шевченка“, Товариство педаґоґічне; Товариство »Сокіл« в Галичині; Музеї; Видавництва; Українська преса; Почесні члени тов-а „Просьвіта“ у Київі: Володимир Антонович, — Микола Сумцов; Ювілеї: Марко Кропивницкий, Микола Садовский, Борис Грінченко; Некрольоґи: Михайло Чалий, Никандр Молчановский, Мария Маркович, Іван Тобилевич. — Єфремов: Шевченко про наше письменство. — Що коли дїялось; — Доманицкий: Депутати з України в комісиї р. 1767. Ст. 152—24 ц. 25 коп.

— **Відкрите збірки леґенд з XIII в.** Проф. Строль найшов в бібліотецї ґр. Вільчка на замку Крайценштайн вельми цікаву збірку леґенд з XIII віка, яка висьвітлює межиусобицї між Оттоном ческим а Рудольфом з Габсбурґа.

Телеґрами

з дня 7. падолиста.

Відень. Цїсар приняв вчера на півгоднинім послуханю міністра війни Шенайха, а потім міністра внутрішних справ Бінерта.

Будапешт. На вчерашнім засїданю сойму при буджетовій дискусиї забрав голос Хорват, пос. Тускан. Коли він почав говорити, відозвав ся з ґалерії голос: „Не дайте єму промовляти, він є зрадником, він не заступає хорватских справ, але служить віденьскій камарилї“. На салї настав гамір. Президент перервав засїдане і казав спровадити до канцеляриї викрикуючого з ґалерії. Показало ся, що він є годинникарем і вже давнїйше уряджував подібні сцени.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ

Готель, реставрация і каварня — ріг ул. Сикстуской і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 6. с. м.: Ів. Карпа, Вас. Кулик, Мих. Михайлишин і Ник. Бучацкий з Недїльска, о. Ом. Калинич з Головецка гор., Ник. Музичак з Головецка гор., Фил. Левицкий з Борислава, о. Теоф. Бородайкевич з Тростянця, Стан. Вітска з Любачева, Мих. Сивенький з Дерків, о. Вол. Клюка з Гвіздця, Йос. Левицкий з Делин, Григ. Макота з Голодівки.

При закупнї товарів просимо покликувати ся на анонси нашої часописи!

„Псалтиря розширена“

в дусї християньскої молитви і пр. для ужитку церков. і молитвенного, поручена всїми трома Ординариятами. — В оправі 4 кор., брошурована 3 кор. 50 сот. Висилає за попереднім присланєм гроший, або посліплатою: А. Слюсарчук, парох Рунґури, п. Печеніжин.

Всїлякі
КУПОНИ
і
вильосовані цїнні папері
виплачує без потрученя провізиї або коштів
Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц
БАНКУ
Гіпотечного

Артист-маляр
Евген Турбацкий
Львів, ул. Пекарска ч. 43.
поручає ся при окрашенях церков; образи до іконостасів, історичні, портрети і т. д.
(2—?)

Colosseum
в пасажи Германів
при ул. Соняшній у Львові.
Нова сензацийна програма.
від 1. до 15. падолиста 1907.

Щоденно о год. 8. вечер представленє. В неділї і сьвята 2 представленя о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що пятниці High-Life представленє. Білети вчаснїйше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Товариство взаїмних обезпечень
„Днїстер“
у Львові, при улицї Руській ч. 20. (дім власний).
приймає обезпеченя будинків, всяких річий домашних і господарских, збіжа і паші на случай шкід заподїяних через пожар. Оплата премій мала, а користь для погорівших велика.

Шкоди лїквідує і виплачує »Днїстер« з найбільшою скоростию. При оцїнцї шкід бувають запрошені 2 господарі селяни з поміж членів. Дотепер виплатив »Днїстер« 13.747 відшкодовань в сумі сїм і пів міліона корон.

Зиск по скінченім роцї звертає ся членам. Зворотну за р. 1906 дістають обезпечені члени по 10 сот. за кожду корону заплаченої річної премії.

Банк краєвий у Львові і в Чернівцях, Каса опікунства у Львові, і т. д. приймають поліси „Днїстра“ при удїлюваню позички.

Житові обезпеченя приймає »Днїстер« для Краківского Товариства, а провізию від таких обезпечень відступає „Днїстер“на добродійні цїли

Пояснена до обезпеченя удїляє Дирекция або агенти

Аґенциї »Днїстра« находять ся в кождім містї і в многих селах; там, де еще не робить иншій аґент »Днїстра«, можуть письменні селяни старати ся о удїленє аґенциї. До тепер дістали аґенти 969 507 К провізиї.

Фонди Товариства 31/12 1906:

Фонд резервовий	К	846.189 20
„ резерви премій	„	550.110 —
„ на звороти	„	16.110 —
„ на ріжницю курсів	„	29.866 35
„ резерви специяльні	„	31.060 74
„ емерит урядників	„	185.810 21
инші фонди заосмотреня	„	25.000 —

Кандидати отворені для сторін тільки перед полуднем (8—3 год.).

Сеяніє! пожинайте дяки бажою або дахівкою!

Сеяніє! асекуруйте ся від шкід огневих!

Розклад зелїзничих поїздів

важний від 1. мая 1907.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночи
Кракова	5·50	**8·55**	**1·30**	5·25	9·50
Кракова	7·25	9·45	—	**8·40**	**2·31**
Ряшева	—	—	1·10	—	—
Підволочиск	7·20	12·00	**2·16**	5·40	10·30
Черновець	8·05	—	**2·25**	—	9·00
Черновець	—	—	3·55	—	**12·20**
Станиславова	5·55	—	—	—	—
Коломиї,	—	10·05	—	—	—
Стрия	7·29	11·50	3·51	—	10·50
Пустомит	7·29	11·50	3·51	9·43H	10·50
Самбора	8·00	10·30	1·55	—	9·20
Любіня	8·00	10·30	1·55	**9·20**	11·00T
Равн рускої	7·10	12·40	4·20	—	—
Янова	8·22	1·15	5·00	9·25	10·10
Брухович	7·10	12·40	1·44	4·50	8·20
Брухович	10·05T	—	3·22	5·30	9·35H
Зимної води	5·50	7·25	1·10	5·25	9·50

Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд	вечер	в ночи
Кракова	3·45	**8·25**	**2·45**	**7·05**	11.10
Кракова	—	8.40	6·15	7·20	**12·43**
Ряшева	—	—	4·05	—	—
Підволочиск	6·20	10·45	**2·17**	7.00	11·15
Черновець	6·10	9·20	**1·55**	—	10·40
Черновець	—	—	—	—	**2·51**
Станиславова	—	—	—	5·50	—
Коломиї	—	—	2·35	—	—
Стрия	7·30	—	2·23	6·25	11·30
Пустомит	7·30	10·45H	1·26	6·25	10·30
Самбора	6·00	9·05	4·30	—	10·51
Любіня	6·00	9·05	2·10	4·30	10·51
Равн рускої	6·12	11·05	—	7·10	11·35T
Янова	6·58	9·15	1·35T	3·25	6·30
Брухович	6.12	11·05	2·28	5·45	8·34H
Брухович	9·05T	12·41H	3·15	7·10	11·35T
Зимної води	3·45	8·40	4·5	7·20	11·00

ЗАМІТКА: Поспішні поїзди печатані товстим друком. — Поїзди їдучі лише в неділї і сьвята означені ¶ — в неділї і сьвята від 26/8 до 15/9 буквою Н, — в неділї і сьвята від 1/6 до 31/8 що день буквою Л

Видає і відповідає за редакцию Семен Ґорук.

З друкарнї В. А. Шийковского.